

#ecogoodpractices

Preparats per als reptes actuals!

10 PROTOTIPS REALS PER A UNA ECONOMIA DEL BÉ COMÚ

Un sistema econòmic només pot convertir-se en socialment just i ambientalment sostenible si compta amb estructures integrades per a prevenir danys i incentivar un comportament responsable. Per a impulsar un canvi real en el sistema, es necessiten eines i enfocaments de sostenibilitat completament nous, no sols en les empreses, sinó també en els bancs, les ciutats i les regions, les escoles i altres organitzacions.

L'**Economia del Bé Comú (EBC)** porta més de 10 anys treballant en la reconversió del sistema econòmic cap al benestar de les persones i la natura. Ha creat prototips i realitzat proves pilot de nous enfocaments econòmics a tot el món, que fan del Bé Comú l'objectiu i propòsit principal de les nostres activitats.

Els **10 següents prototips** internacionals il·lustren com pot produir-se un canvi transformador a diferents nivells:

1 Una EMPRESA del bé comú	Exemple: VAUDE
2 Un COMPTE BANCARI del bé comú	Exemple: Common Good Account
3 Una ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL del bé comú	Exemple: Miranda de Azán
4 Una AVALUACIÓ del bé comú en una EMPRESA PÚBLICA	Exemple: Stuttgart
5 Una REGIÓ del bé comú	Exemple: Höxter
6 Una LLEI PROMOTORA del bé comú	Exemple: València
7 Un ÍNDEX I PRODUCTE del bé comú	Exemple: Guarromán
8 Una CÀTEDRA UNIVERSITÀRIA del bé comú	Exemple: Universitat de València
9 Un PROGRAMA D'ESTUDIS del bé comú	Exemple: University of Applied Science Burgenland
10 Un CURS APLICAT del bé comú	Exemple: University of Applied Sciences Münster

1 EMPRESA

DEL BÉ COMÚ

Transformar-se en una empresa més sostenible utilitzant el Balanç del Bé Comú

PER QUÈ

Les empreses solen avaluar els seus èxits financers, però manquen d'eines per a mesurar l'impacte social i mediambiental de les seves activitats principals, la qual cosa les condueix a ocasionar perjudicis o fins i tot a desenvolupar estratègies de sostenibilitat fallides.

QUÈ

El Balanç del Bé Comú (BBC) basat en la Matriu del Bé Comú és una eina per a l'elaboració d'informes de sostenibilitat corporativa. S'organitza entorn de quatre àrees temàtiques: **drets humans i dignitat, justícia social i solidaritat, sostenibilitat mediambiental, i codeterminació i transparència.**

Aquestes s'apliquen a cinc grups d'interès: proveïdors, propietaris, empleats, clients i la societat en general, incloses les generacions futures.

Unes 800 empreses han aplicat el Balanç del Bé Comú de manera voluntària.

El sistema EBC permet a les empreses demostrar com

estan contribuint a aconseguir els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU, un exercici reconegut en el manual per a Pimes SDG Practitioner Manual for SMEs publicat per la Universitat de Bremen.

EXEMPLES

El fabricant de material esportiu VAUDE està aplicant els més alts estàndards ecològics disponibles per als tèxtils. El banc Sparda München ha eliminat totes les seves bonificacions. L'empresa Grüne Erde ha reduït el seu pressupost de vols a zero. La fundació Samariterstiftung està centrada en la dignitat en l'atenció a les persones desfavorides.

PER A SABER-NE MÉS

- [Bones pràctiques](#)
- [Aplica la Matriu del Bé Comú](#)
- [EBC i ODS's](#)

2 COMPTE BANCARI

DEL BÉ COMÚ

Per a bancs interessats en inversions i serveis bancaris sostenibles.

PER QUÈ

Els bancs convencionals sovint soscauen els nostres esforços per reduir la nostra petjada quan inverteixen en sectors insostenibles i perpetuen un sistema en el qual l'èmfasi posat en les finances pot no reconèixer els costos reals que assumeixen les persones i el Planeta.

QUÈ

Els comptes bancaris del bé comú són una alternativa ètica als comptes corrents existents en el mercat. Els bancs que ofereixen aquest tipus de compte garanteixen que totes les inversions es destinen exclusivament al finançament de projectes ecològics i socials.

PROTOTIPS

La Cooperativa Austríaca pel Bé Comú ajuda als bancs a crear un "Centre del Bé Comú", que es basa en un circuit comptable separat dins del balanç ordinari dels bancs. En el passiu, ofereix comptes corrents, comptes empresarials i comptes d'estalvi certificats segons els criteris del bé comú. En l'actiu, concedeix préstecs per a inversions 100% sostenibles. Tots dos costats mantenen l'equilibri diàriament. Un "Consell del Bé Comú" vela per la coherència en la concessió de préstecs. A més d'una estricta inspecció bancària legal, l'acompliment del bé comú és supervisat per un auditor extern cada any.

PER A SABER-NE MÉS

- [Common Good Account](#)

3 ADMIN. MUNICIPAL

DEL BÉ COMÚ

Impulsant la sostenibilitat en municipis i ciutats aplicant el Balanç del Bé Comú

PER QUÈ

Cada vegada són més els municipis i les ciutats que treballen per un desenvolupament global sostenible. No obstant això, poques administracions han trobat la manera d'avaluar i millorar sistemàticament el seu propi acompliment en matèria de sostenibilitat.

QUÈ

Qualsevol municipi o ciutat pot convertir-se en un Municipi del Bé Comú, aprovant una resolució del consell en suport a l'EBC i creant un Balanç del Bé Comú per a la seva administració i departaments.

PROTOTIPS

El municipi de Miranda de Azán (Espanya) és un bon exemple d'això: gràcies al seu compromís, els joves tendeixen a romanre al seu poble natal, situat en zones rurals. A Orendain (País Basc), es va consultar a tots els ciutadans si desitjaven convertir-se en un Municipi del Bé Comú. L'índex de participació va ser del 90 per cent, del qual el 89,6 per cent va votar a favor. A Barcelona, el districte d'Horta-Guinardó va elaborar el seu primer Balanç del Bé Comú en 2016, abans que també decidís promoure l'EBC en les empreses privades. D'elles, deu van obtenir la seva certificació en 2019.

PER A SABER-NE MÉS

- [Aplica l'EBC al teu Municipi](#)

4 AVALUACIÓ

DEL BÉ COMÚ

A EMPRESES PÚBLIQUES

Impulsant la sostenibilitat en municipis i ciutats aplicant el Balanç del Bé Comú

PER QUÈ

Les empreses públiques estan obligades a alinear els seus objectius amb el bé comú. No obstant això, la majoria de les empreses estatals o municipals del món continuen informant únicament dels resultats financers en lloc dels impactes socials i mediambientals.

QUÈ

Els legisladors a nivell nacional o municipal poden convidar a totes les empreses sota el seu control legal a crear els seus propis Balanços del Bé Comú. Això destacarà els pioners i servirà per a promoure els seus assoliments. Una altra opció és recompensar les empreses responsables que siguin fora del seu control legal, donant a conèixer el seu servei excepcional a la comunitat o afavorint-les en l'adjudicació de contractes o a l'hora de realitzar compres.

PROTOTIPS

La ciutat de Stuttgart (Alemanya) ha aplicat el Balanç del Bé Comú en dues empreses municipals. La ciutat de Münster ha decidit fer un Balanç per a totes les seves empreses públiques. La regió de Burgenland (Àustria) ha certificat la seva Universitat de Ciències Aplicades i la regió de Baden-Württemberg ha encarregat el Balanç del Bé Comú per al bosc estatal.

PER A SABER-NE MÉS

- [L'EBC a Stuttgart \(alemany\)](#)

5 REGIÓ

DEL BÉ COMÚ

Impulsant la sostenibilitat en municipis i ciutats aplicant el Balanç del Bé Comú

PER QUÈ

Sovint, les empreses ètiques se senten una mica soles amb els seus esforços de sostenibilitat o fins i tot en desavantatge en el mercat. Una transició coordinada a tota la regió cap a una economia del bé comú crea moltes sinèrgies i pot generar una retroalimentació positiva.

QUÈ

Quan una sèrie d'organitzacions diverses d'una regió, com empreses, ciutats i institucions educatives, posen en pràctica les eines de l'EBC, es posen en marxa cicles de retroalimentació positiva i tota la regió està destinada a prosperar. Una regió del Bé Comú d'una província, districte o estat té com a objectiu convertir el major nombre possible de municipis en Municipis del Bé Comú, i gestionar i promoure els processos de les organitzacions a escala regional. Una Regió del Bé Comú, juntament amb els Municipis del Bé Comú, pot fins i tot sol·licitar als seus respectius estats federals que es converteixin en un Estat del Bé Comú.

PROTOTIPS

A Höxter (Alemanya), una primera fundació de l'EBC ha iniciat un procés d'aquest tipus. En ell, tres ciutats (Steinheim, Brakel, Willebadessen) van ser certificades com a Ciutats del Bé Comú i una dotzena d'empreses privades han realitzat el BBC, entre elles un banc. A més, el model EBC s'ensenya i aplica en tota la regió de Höxter.

PER A SABER-NE MÉS

- [Introduction to the Common Good Region](#)
- [Gemeinwohl-Region Kreis Höxter](#) (alemany)

6 LLEI

PROMOTORA

DEL BÉ COMÚ

Donant suport a una economia ètica mitjançant marcs legals

PER QUÈ

La majoria dels governs continuen promovent narratives econòmiques basades en el creixement i manquen de visions de nous models econòmics sostenibles. En la majoria dels països no existeixen actualment incentius legals per a un comportament ètic i ecològicament sostenible, permetent que les empreses perjudiquin les societats i al Planeta sense majors conseqüències.

QUÈ

El bé comú pot incloure's i secundar-se en els marcs legals per a avançar cap a una economia més ètica. Cada vegada més ajuntaments, governs regionals i parlaments nacionals estan prenent decisions per a fomentar l'EBC en les polítiques locals, la promoció econòmica, la contractació pública i altres àmbits. Alguns aspiren a promoure la idea general dins d'una nova narrativa sostenible i inclusiva de l'economia.

PROTOTIPS

El conseller valencià d'Economia Sostenible, Indústria, Comerç i Treball, Rafael Climent, va dictar una resolució en 2020 que ajuda, per valor de fins a 700.000 €, a les entitats sense ànim de lucre, les PIMES i les institucions universitàries de recerca que apliquen, informen o desenvolupen el model EBC. L'Ajuntament de Cadis va aprovar una declaració institucional de suport al moviment EBC. El Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) va emetre un dictamen sobre l'EBC, aprovant el model i recomanant la seva inclusió en el marc jurídic de l'UE i els seus estats membre.

PER A SABER-NE MÉS

- [Resolució de la Conselleria d'Economia Sostenible de la Generalitat Valenciana](#)
- [Declaración institucional de apoyo a la EBC del Ayuntamiento de Cádiz](#)
- [Own-initiative Opinion of the EESC](#)

7 ÍNDEX I PRODUCTE

DEL BÉ COMÚ

Canviant la forma en que mesurem la riquesa i el progrés

PER QUÈ

El Producte Interior Brut (PIB) és inadequat quan es tracta de mesurar el benestar humà i el veritable valor de les nostres accions. Existeix una infinitat d'activitats econòmiques que contribueixen al bé comú i que no es mesuren amb el PIB, com la cura dels nens o les activitats per a mantenir nets els rius, l'aire pur i la seguretat social.

QUÈ

Existeixen alternatives al PIB que realment ajuden a realinear els objectius de l'economia amb la satisfacció de les necessitats humanes - sense degradar els fonaments de la vida. El Producte del Bé Comú (PBC) ajusta els indicadors econòmics per a mesurar els objectius de la societat. Aquests es defineixen democràticament per mitjà d'una assemblea ciutadana o convenció econòmica. La ciutadania pot presentar les seves

propostes sobre les àrees més rellevants que han de mesurar-se per a aconseguir calibrar la qualitat de vida, el benestar per a tots i el bé comú. De totes aquestes propostes, diguem que les 20 principals s'inclouen en el PBC final o Índex del Bé Comú (IBC). L'IBC podria mesurar-se utilitzant punts neutrals i no en termes monetaris. El seu resultat seria comparable tant en el temps com en la ubicació.

PROTOTIPS

El primer municipi que ha aprovat un procés cap a un Índex del Bé Comú amb la participació dels seus ciutadans és el poble andalús de Guarromán. El procés està actualment en curs.

PER A SABER-NE MÉS

- [Introducció al Producte del Bé Comú](#)

8 CÀTEDRA UNIVERSITÀRIA

DEL BÉ COMÚ

Bringing the new narrative into university teaching and training

PER QUÈ

Cada vegada és major la preocupació que l'escola d'economia neoclàssica dominant en l'actualitat pugui estar contribuint a danyar els éssers humans, la societat i el Planeta a causa de l'activitat econòmica. Es necessita urgentment un nou enfocament de l'economia, tant teòric com pràctic. El model EBC és holístic, per tant, apte a tots els nivells: teoria, pràctica i política econòmica.

QUÈ

Una càtedra universitària d'"Economia del Bé Comú" o alternativament, de "Nous Models Econòmics Sostenibles", ofereix cursos de formació i de difusió dels models per a consultors i professionals, des d'empreses fins a ciutats i regions. A més, els acadèmics s'involucren en tasques de recerca i de discurs científic.

PROTOTIPS

La Universitat de València va ser la primera a crear una Càtedra EBC en 2017 amb el suport del govern regional. En ella, realitza una recerca sobre el model (primer estudi empíric sobre 206 empreses que han realitzat el Balanç del Bé Comú), forma en línia a consultors EBC a tot el món de parla hispana i ha publicat un manual sobre l'aplicació pràctica de l'EBC.

PER A SABER-NE MÉS

- [Càtedra del Bé Comú](#)

9 PROGRAMA D'ESTUDIS

DEL BÉ COMÚ

Construint les bases d'una economia reformada

PER QUÈ

Com més aprenguin els futurs líders empresarials allò "antic", des de la maximització del benefici fins al creixement sense fi, pitjor serà per al Planeta i la societat. Quants més cursos universitaris s'ofereixin sobre economia sostenible, ètica i responsable, major serà la possibilitat que la humanitat sobrevisqui i fins i tot gaudeixi d'una bona vida en aquest Planeta.

QUÈ

El curs d'Economia per al Bé Comú o de Ciències Econòmiques del Bé Comú ofereix una comprensió holística de l'economia, relacionada amb i integrada en l'ecologia, l'ètica, les ciències polítiques, la història, la sociologia i la psicologia. Redissenya tant l'economia com les ciències econòmiques

amb la finalitat de servir i satisfer les necessitats bàsiques de les generacions actuals i futures, respectant tant els límits ecològics planetaris com els valors democràtics fonamentals.

PROTOTIPS

El primer curs de Màster "Economia Aplicada per al Bé Comú" és ofert per la Universitat de Ciències Aplicades de Burgenland, en cooperació amb el centre d'estudis Studienzentrum Saalfelden de la regió de Salzburg. El primer cicle conclourà en la primavera de 2021, mentre que el segon cicle començarà al setembre de 2021.

PER A SABER-NE MÉS

- Curs Universitari "[Angewandte Gemeinwohl-Ökonomie](#)"

10 CURS APLICAT

DEL BÉ COMÚ

Transformant els plans d'estudi i la pràctica aplicada

PER QUÈ

A les escoles i universitats, l'educació sobre models econòmics alternatius és un requisit previ clau per al canvi sistèmic a llarg termini i l'acció a curt termini.

QUÈ

Cada vegada més institucions educatives ofereixen cursos teòrics i pràctics sobre el model EBC - sovint juntament amb altres alternatives (de les moltes existents) com l'Economia del Dònut, el Decreixement/Post-creixement, l'Economia Social i Solidària, els Comuns, l'Economia Ecològica i altres. En alguns casos, les universitats cooperen amb les empreses i els estudiants poden posar directament en pràctica els seus coneixements teòrics i explorar el camp professional com a consultors de sostenibilitat.

PROTOTIPS

La Universitat de Ciències Aplicades de Münster va desenvolupar un curs en el qual els estudiants ajuden les empreses regionals a implementar el Balanç del Bé Comú. La Universitat de Kassel ha implantat aquest prototip i ha rebut un premi per aquest fet.

PER A SABER-NE MÉS

- [Fachhochschule Münster – ECG project](#)
- [Universität Kassel – Award for ECG seminar](#)
- [Universität Kassel – Course on ECG](#)

EMPREMTA

Publicació anglesa: International Federation for the Economy for the Common Good e.V.; Stresemannstraße 23, 22769 Hamburg (DE)

Editorial i autoría: Christian Felber, Stella Schaller, Bridget Knapper.
Versió en català: Març 2022. Andrea Prehn, Inés Tafalla

catalunya.ecogood.org

Comentaris: catalunya@ecogood.org

Creative Commons Licence: This material is licensed under the Creative Commons Attribution. Further sharing to be made under the same conditions - 4.0 International. See a copy of this licence: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

